

Συνεχίζουμε με την δέκατη πέμπτη με αριθμό 472/22-2-2021 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου του Βουλευτή Κυκλάδων του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία κ. Νικόλαου Συρμαλένιου προς τον Υπουργό Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, με θέμα: «Θα δρομολογηθεί επιτέλους η ανέλκυση του ναυαγίου του «SEA DIAMOND»».

Ορίστε, κύριε Συρμαλένιε, έχετε το λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΣΥΡΜΑΛΕΝΙΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, έχουν περάσει δεκατέσσερα σχεδόν χρόνια από τη βύθιση του κρουαζιερόπλοιου SEA DIAMOND στο βυθό της Καλντέρας της Σαντορίνης. Έχουν περάσει επίσης τέσσερα χρόνια από την τελεσίδικη απόφαση 515/2016 του Αρείου Πάγου με την οποία καταλογίζεται η ενοχή του Πλοιάρχου του μοιραίου κρουαζιερόπλοιου, αλλά και του Διευθυντή Επιχειρήσεων της συνδιαχειρίστριας εταιρείας Core Marine LTD, ενώ αναγνωρίζεται η σοβαρή και εξακολουθητική θαλάσσια ρύπανση που συνέβη και συνεχίζεται μέχρι και σήμερα στη θαλάσσια περιοχή της Σαντορίνης, η οποία και καθιστά επιτακτική την ανάγκη ανέλκυσης του ναυαγίου.

Παρά τις χρόνιες και τις εσκεμμένες καθυστερήσεις και παλινωδίες σχετικά με την ερμηνεία της νομοθεσίας του ν.2881/2001 που μετατοπίζει τις ευθύνες στο Λιμενικό Ταμείο Θήρας, το οποίο φυσικά αυτοτελώς δεν έχει καμία δυνατότητα υλοποίησης της ανέλκυσης σήμερα το Υπουργείο Ναυτιλίας αγνοεί εσκεμμένα την απόφαση 1820/2019 του Συμβουλίου Επικρατείας, η οποία έκρινε ότι το Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας έχει άμεση και αυτοτελή υποχρέωση να κινήσει τις διαδικασίες ανέλκυσης του SEA DIAMOND. Παράλληλα διαπιστώνεται αδικαιολόγητη αμέλεια και κωλυσιεργία στην επιβολή προστίμων και στην είσπραξη όσων έχουν ήδη επιβληθεί.

Κατόπιν αυτών ερωτάστε: Υπάρχει σχεδιασμός και προγραμματισμός για την ανέλκυση του SEA DIAMOND; Αν ναι, ποιο είναι το χρονοδιάγραμμα αυτών;

Δεύτερον, προτίθεται να εφαρμόσει τις τελεσίδικες αποφάσεις της ελληνικής δικαιοσύνης;

Τρίτον, θα προχωρήσετε στην είσπραξη των προστίμων που έχουν επιβληθεί;

Κλείνοντας την πρωτολογία μου θα ήθελα επίσης να ρωτήσω γιατί ακυρώσατε τον επαναληπτικό διεθνή διαγωνισμό της Δημόσιας Αρχής Λιμένων για την ανέλκυση του ναυαγίου λίγο διάστημα πριν και αμέσως μετά βεβαίως προχωρήσατε και στην κατάργηση της ΔΑΛ;

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Και εμείς ευχαριστούμε.

Θα απαντήσει ο Υπουργός Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, ο κ. Ιωάννης Πλακιωτάκης.

Κύριε Πλακιωτάκη, καλησπέρα σας, καλή εβδομάδα και καλό μήνα σας εύχομαι.

Ορίστε, κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο για τρία λεπτά.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΛΑΚΙΩΤΑΚΗΣ (Υπουργός Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής):

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κατ' αρχήν για μας η υπόθεση του ναυαγίου του κρουαζιερόπλοιου SEA DIAMOND στην Σαντορίνη αποτελεί ζήτημα μείζονος ενδιαφέροντος, η επιτυχής έκβαση του οποίου συνιστά πρωταρχικό σκοπό.

Θα ήθελα, όμως, να σας αναφέρω επίσης ότι για το συγκεκριμένο ναυάγιο, όπως γνωρίζετε, υπάρχει μια πορεία μακρόχρονων διοικητικών και δικαστικών εξελίξεων, οι οποίες βεβαίως δεν έχουν ακόμα ολοκληρωθεί. Από την πρώτη μέρα του ναυαγίου μέχρι και σήμερα το Υπουργείο

Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής και το αρμόδιο Λιμεναρχείο Θήρας έχουν εκδώσει πάνω από εξακόσιες αποφάσεις και έχουν επιβληθεί πρόστιμα συνολικού ύψους 8.238.094 ευρώ.

Αυτά τα πρόστιμα έχουν βεβαιωθεί στις αρμόδιες οικονομικές αρχές και οι υπόχρεοι είναι υποχρεωμένοι να καταβάλλουν τα σχετικά πρόστιμα με βάση βέβαια τις διατάξεις περί είσπραξης δημοσίων εσόδων. Δεν κατανοώ, λοιπόν, κύριε Συρμαλένιε, οφείλατε να γνωρίζετε ότι έχουν επιβληθεί συγκεκριμένα πρόστιμα για την υπόθεση του ναυαγίου.

Αναφερθήκατε στην πρόσφατη απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας την 1820/2019, η οποία δημοσιεύθηκε στις 2 Οκτωβρίου του 2019. Τι αναφέρει, λοιπόν, η συγκεκριμένη απόφαση; Αναφέρει ότι τη σχετική αρμοδιότητα υλοποίησης του ν.2881/2001, δηλαδή είναι ο γνωστός νόμος περί ναυαγίων, κατ' αρχήν την έχει το Δημοτικό Λιμενικό Ταμείο Θήρας, αλλά επίσης ανήκει παραλλήλως και στην κεντρική διοίκηση ως αυτοτελής υποχρέωση. Επ' αυτού θέλω να δηλώσω ξεκάθαρα και κατηγορηματικά ότι το Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής σέβεται και θα υλοποιήσει τις δικαστικές αποφάσεις.

Τι έχουμε κάνει συγκεκριμένα γι' αυτό; Με δική μου απόφαση έχει συσταθεί ομάδα έργου από ανώτατα στελέχη της Γενικής Γραμματείας Λιμένων και Λιμενικής Πολιτικής και Ναυτιλιακών Επενδύσεων και στελέχη του Λιμενικού Σώματος, προκειμένου να εξετάσουν και να διατυπώσουν άποψη στο τριμελές Συμβούλιο Συμμόρφωσης του Συμβουλίου της Επικρατείας για τις δύο πραγματογνωμοσύνες, οι οποίες έχουν διενεργηθεί δυνάμει των αποφάσεων 51/2017 και 373/2018 του τριμελούς Εφετείου Πειραιώς, καθώς και να παρακολουθήσουν όλες τις απαιτούμενες ενέργειες, οι οποίες θα προκύψουν και αφορούν την ανέλκυση του συγκεκριμένου ναυαγίου.

Και επιτρέψτε μου, κύριε Συρμαλένιε, να σας πω ότι αυτές δεν είναι κινήσεις ούτε εντυπωσιασμού ούτε κινήσεις οι οποίες επί ημερών σας δεν είχαν και κανένα απολύτως νομικό προσανατολισμό, διότι φτάσατε στο σημείο να αναθέσετε την ουσιαστική διαχείριση της συγκεκριμένης υπόθεσης σε αναρμόδια αρχή. Η Δημόσια Αρχή Λιμένων ήταν αναρμόδια αρχή, δεν είχε καμία απολύτως αρμοδιότητα με τη διαχείριση του συγκεκριμένου ναυαγίου.

Το έργο, λοιπόν, δεν είναι εύκολο. Οι τεχνικοί παράμετροι του συγκεκριμένου έργου είναι πολυσύνθετοι και βεβαίως εξειδικευμένοι. Σε κάθε περίπτωση θέλω να γνωρίζετε ότι στο Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής συλλέγονται τα στοιχεία από όλους τους αρμόδιους θεσμικούς φορείς, όπως για παράδειγμα το ΕΛΚΕΘΕ, σχετικά με την επιβάρυνση του θαλασσίου περιβάλλοντος στην περιοχή του ναυαγίου.

Τέλος, με ρωτάτε αν υπάρχει σχεδιασμός και προγραμματισμός που αφορά την ανέλκυση του ναυαγίου. Κύριε Συρμαλένιε, θα έπρεπε να γνωρίζετε ότι υπάρχουν δύο πραγματογνωμοσύνες για το συγκεκριμένο ναυάγιο. Σε μία εξ αυτών αναφέρεται κατά λέξη: «Η ανέλκυση του ναυαγίου είναι δυνατή, αλλά πρόκειται για μία επιχείρηση που απαιτεί ενδελεχή μελέτη με τη συνεργασία διαφορετικών φορέων, προεργασία, λεπτομερή και πολύπλοκη εργασία που ενέχει περιβαλλοντικό και ανθρώπινο ρίσκο και υψηλό κόστος». Και καταλήγει: «Η διενέργεια επιχείρησης άντλησης των ρυπογόνων ουσιών των πετρελαιοειδών ενέχει και αυτή κινδύνους και υψηλό δείκτη πολυπλοκότητας». Επομένως, όλοι καταλαβαίνουμε ότι η συγκεκριμένη επιχείρηση είναι και δύσκολη, απαιτεί περαιτέρω εξειδίκευση και για τον τρόπο, αλλά κυρίως το κόστος.

Εμείς προσδοκούμε το αμέσως επόμενο χρονικό διάστημα να καθορίσουμε τις τεχνικές λεπτομέρειες ανέλκυσης του συγκεκριμένου ναυαγίου και με βάση αυτό να προσδιοριστεί το

πραγματικό οικονομικό κόστος. Σε καμία περίπτωση -και θέλω να σας διαβεβαιώσω για αυτό- δεν ακολουθούμε παρελκυστική πολιτική. Είμαστε σε στενή συνεργασία με τον Δήμο της Σαντορίνης - τα νομικά μας επιτελεία-, σε άμεση και διαρκή επικοινωνία, έτσι ώστε αφού αποκτήσουμε ολοκληρωμένη εικόνα, μαζί να συμφωνήσουμε τον τρόπο για να επιτύχουμε τον κοινό μας στόχο.

Πεποίθησή μου είναι ότι η ελληνική πολιτεία θα πρέπει να εξαντλήσει όλα τα μέσα, προκειμένου να παραδώσει ένα υγιές θαλάσσιο περιβάλλον στη Σαντορίνη και μακριά από εμάς να υποθηκεύσουμε με οποιονδήποτε τρόπο την οικονομική και κοινωνική ευμάρεια των κατοίκων του νησιού.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Ευχαριστούμε πολύ, κύριε Υπουργέ.

Κύριε Συρμαλένιε, έχετε τρία λεπτά.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΣΥΡΜΑΛΕΝΙΟΣ: Κατ' αρχήν να πω στον Υπουργό ότι χαίρομαι που λέει για το Υπουργείο ότι το θέμα της ανέλκυση του ναυαγίου αποτελεί ένα κεφαλαιώδες ζήτημα μείζονος σημασίας.

Σε σχέση με το αν υπάρχει παρελκυστική πολιτική ή όχι, κύριε Υπουργέ έχουν περάσει δεκατέσσερα χρόνια. Δεν λέω ότι δεν έχουμε και εμείς ευθύνες στα τεσσεράμισι χρόνια που κυβερνήσαμε, αλλά πλέον είναι δεκατέσσερα ολόκληρα χρόνια. Πότε επιτέλους θα λέμε ότι δεν υπάρχει παρελκυστική πολιτική; Όλα τα δικαστικά δεδομένα έχουν καταλήξει. Όπως είπατε και εσείς η τελευταία απόφαση του Συμβουλίου Επικρατείας με αριθμό 1820/2000 του Οκτωβρίου του 2019 λέει ότι δεν μπορεί μόνο του το Δημοτικό Λιμενικό Ταμείο Θήρας -και επειδή δεν έχει την κατάλληλη υποδομή και δεν έχει τα κατάλληλα μέσα- να προστρέξει στο έργο αυτό, στο σύνθετο

πράγματι έργο της ανέλκυση του ναυαγίου, χρειάζεται και η συνδρομή της κεντρικής διοίκησης. Και γι' αυτό ακριβώς επί υπουργίας του κ. Δρίτσα και μετέπειτα του κ. Κουρουμπλή αναθέσαμε και στη ΔΑΛ -την οποία εσείς καταργήσατε- το πρόβλημα των ναυαγίων σε όλη την Ελλάδα.

Προτού την καταργήσετε, υπήρχε στον κανονισμό της, στο άρθρο 32 -αν δεν κάνω λάθος, μπορεί να κάνω λάθος στον αριθμό- τμήμα ναυαγίων, που είχε την αρμοδιότητα για τα ναυάγια όλης της χώρας η Δημόσια Αρχή Λιμένος. Και γι' αυτό ακριβώς προχώρησε επί των ημερών σας μετά σε δύο διαγωνισμούς. Ο πρώτος διαγωνισμός δεν κατέληξε. Λίγες μέρες πριν από την υποβολή των προσφορών για τον δεύτερο διαγωνισμό, καταργήσατε τον διαγωνισμό και βεβαίως στη συνέχεια καταργήσατε και τη ΔΑΛ.

Σε σχέση με τα πρόστιμα, τα πρόστιμα βεβαίως καταλογίστηκαν και καταλογίζονται. Το θέμα είναι τι εισπράχθηκε. Δεν έχουμε δει μέχρι σήμερα τι ακριβώς έχει εισπραχθεί. Είπατε για 8,2 εκατομμύρια ευρώ. Τι έχει εισπραχθεί από αυτά τα λεφτά, από τα πρόστιμα που έχουν καταλογιστεί για τη ρύπανση, η οποία είναι εξακολουθητική;

Το ζήτημα το μεγάλο -όπως ξέρετε- και σύμφωνα με τη μελέτη που έχει κάνει το Πολυτεχνείο της Κρήτης υπό τον καθηγητή κ. Γιδαράκο διαπιστώθηκε ότι υπάρχει μια προϊούσα διάβρωση στο κουφάρι του Sea Diamond. Υπάρχουν διάφορα υλικά μέσα στο πλοίο και δεν είναι μόνο τα καύσιμα. Είναι ένας ολόκληρος ξενοδοχειακός εξοπλισμός με ό,τι αυτό συνεπάγεται για βαρέα μέταλλα. Καταλαβαίνετε, λοιπόν, ότι η βραδυφλεγής αυτή βόμβα ενδέχεται να σκάσει και θα σκάσει παταγωδώς. Οι συνέπειες θα είναι δυστυχώς τραγικές εάν δεν έχει ανελκυστεί.

Καταλαβαίνουμε ότι είναι δύσκολο το εγχείρημα. Καταλαβαίνουμε ότι τα κονδύλια είναι πολλά. Ο ρυπαίνων πληρώνει, λέει ο νόμος. Δυστυχώς, δεν το έχει κάνει η εταιρεία, διότι τα

συμφέροντα της εταιρείας είναι πολύ ισχυρά και καλύπτονται. Νομίζω ότι πρέπει το ελληνικό δημόσιο πλέον να αναλάβει το κόστος και να καταλογίσει μέσω της διαδικασίας που είναι γνωστή στην εταιρεία το κόστος αυτό. Δεν υπάρχουν άλλα περιθώρια καθυστερήσεων. Νομίζω ότι αρκετά καθυστερήσαμε, όλες οι κυβερνήσεις και σας το λέω ευθέως.

Εγώ απλώς θα καταθέσω στα Πρακτικά τις αποφάσεις που πάρθηκαν επί κυβερνήσεως ΣΥΡΙΖΑ την εποχή εκείνη, για να δείτε ότι το πολιτικό ενδιαφέρον και η πολιτική βούληση υπήρξε. Βεβαίως, δεν υπήρξε το αποτέλεσμα και σε αυτό απολογούμαστε απέναντι στον Θηραϊκό λαό, αλλά το ζήτημα είναι ότι υπήρχε η πολιτική βούληση που μέσα στις δυσκολίες του τρίτου μνημονίου, δεν κατάφεραν να εφαρμοστούν.

Ευχαριστώ.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Νικόλαος Συρμαλένιος καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο Αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Και εμείς ευχαριστούμε, κύριε Συρμαλένιε.

Κύριε Πλακιωτάκη, έχετε τρία λεπτά για τη δευτερολογία σας.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΛΑΚΙΩΤΑΚΗΣ (Υπουργός Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής):

Καταρχήν, κύριε συνάδελφε, νομίζω συμφωνούμε όλοι στο ότι πρόκειται για ένα εξαιρετικά πολυσύνθετο και πολύ εξειδικευμένο ζήτημα, το οποίο σίγουρα απασχολεί την ευρύτερη περιοχή της Σαντορίνης. Όμως, σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να λειτουργούμε με βάση τη νομιμότητα.

Γι' αυτό σας είπα πριν ότι οι πρωτοβουλίες που είχατε αναλάβει επί δικών σας ημερών ήταν νομικά έωλες. Και γιατί ήταν νομικά έωλες; Διότι η Δημόσια Αρχή Λιμένων δεν είχε καμία απολύτως

αρμοδιότητα βάσει του ν.2881/2001 για το συγκεκριμένο ναυάγιο. Γι' αυτό και δεν είχε και κανένα αποτέλεσμα.

Επίσης, εκκρεμεί η οριστική δικαστική απόφαση του Εφετείου Πειραιά αποκλειστικά για τον φορέα εκμετάλλευσης του λιμένα και αναφέρομαι στο Δημοτικό Λιμενικό Ταμείο Θήρας. Άρα, αφού έχουμε την οριστική δικαστική απόφαση από το Εφετείο Πειραιά, έχουμε τις δύο πραγματογνωμοσύνες, που αυτήν τη στιγμή υπάρχουν και με βάση το αντικείμενο της ομάδας έργου, την οποία έχουν συστήσει για να αποφανθεί για τις συγκεκριμένες πραγματογνωμοσύνες, έχοντας μια πλήρη εικόνα για το συγκεκριμένο ζήτημα και πάντοτε σε συνεργασία με τον Δήμο της Σαντορίνης και των νομικών μας επιτελείων, θα δρομολογήσουμε την καλύτερη δυνατή λύση με βάση βέβαια πραγματικούς και ρεαλιστικούς στόχους.

Σας ευχαριστώ πολύ.